

Беларускі Універсітэт

ОРГАН ПАРТКОМА, РЭКТАРАТА, МЯСЦКОМА, КАМІТЭТА КАМСАМОЛА І ПРАФКОМА
БЕЛАРУСКАГА ОРДЭНА ПРАЦОУНАГА ЧЫРВОНАГА СЦЯГА
ДЗЯРЖАУНАГА УНІВЕРСІТЭТА ІМЯ У. І. ЛЕНІНА

№ 35 (792) ● Чацвер, 3 снежня 1970 г. ● Цана 2 кап. ● Год выдання XXIV

УЛАДА НАРОДА

5 снежня—Дзень прыняцця Савецкай Канстытуцыі, свята савецкай дэмакратыі, якая азначае сапраўдную і поўную уладу народа.

У сёлетнім годзе Дзень Савецкай Канстытуцыі мы адзначаем у перыяд падрыхтоўкі да XXIV з'езда партыі, у дні, калі партыя і увесь народ падводзяць вынікі стваральнай працы па выкананню гістарычных рашэнняў XXIII з'езда партыі, восьмага пяцігадовага плана развіцця народнай гаспадаркі. У святле гэтых вынікаў мы яшчэ раз пераканваемся ў тым, што вялікія прынцыпы Канстытуцыі СССР няухільна рэалізуюцца ў нашым жыцці. У гэтым мы бачым яшчэ адзін доказ асноўнай перавагі савецкай дэмакратыі, пры якой, як указваў У. І. Ленін, закон і рэчаіснасць сходзяцца. Усе абвешчаныя ў Асноўным Законе правы і свабоды грамадзян забяспечаныя як матэрыяльнымі, так і палітычнымі гарантыямі.

Непарушыма эканамічныя і палітычныя асновы Савецкай дзяржавы гарантуюць роўнасць грамадзян незалежна ад нацыянальнасці і полу ва ўсіх галінах палітычнага, эканамічнага і культурнага жыцця.

Сацыялістычная дэма-

кратыя забяспечвае самы шырокі ўдзел мільёнаў савецкіх людзей у кіраванні дзяржаўнымі і грамадскімі справамі. Савецкае выбарчае права, якое не ведае якіх-небудзь абмежаванняў, стварае рэальныя магчымасці для ўдзелу ўсіх грамадзян у фарміраванні органаў дзяржаўнай улады.

Савецкія людзі шырока выкарыстоўваюць свае выбарчыя правы. Так, у выбарах Вярхоўнага Савета восьмага склікання, якія адбыліся ў чэрвені 1970 года, прынялі ўдзел больш 153 мільёнаў чалавек, або 99,96 працэнта ўсіх выбаршчыкаў.

Сапраўды прадстаўнічы характар нашых органаў дзяржаўнай улады яскрава выражаны ў іх саставе. Так, у мясцовых Саветах, выбраных у 1969 годзе, жанчыны складалі 44,6 працэнта, рабочыя — 35 працэнтаў, калгаснікі — 29,3 працэнта. Сярод дэпутатаў Саветаў — прадстаўнікі розных прафесій. Шырока прадстаўлены ў мясцовых Саветах грамадзяне ўсіх узростаў катэгорый. Маладзёў склала ў Саветах 23,8 працэнта, камсамольцы — 12,7 працэнта.

Настолькі ж прадстаўнічы састаў і Вярхоўнага Саветаў СССР, саюзных

і аўтаномных рэспублік. У адрозненне ад буржуазных краін у нас выбарчы правадзяць самі працоўныя. Аб гэтым пераканаўча сведчаць наступныя лічбы. У 2.155 тысячач выбраных камісій, якія былі створаны ў час выбарнай кампаніі 1969 года, працавалі 8.698 тысяч чалавек. Сярод іх 33 працэнта камуністаў, 67 працэнтаў беспартыйных, 44,7 працэнта жанчын. У камісіях удзельнічалі 870 тысяч камсамольцаў, што на 100 тысяч больш, чым у папярэдніх выбарах.

Саветы дэпутатаў працоўных з'яўляюцца ўвасабленнем сапраўднага дэмакратызму Савецкай дзяржавы. Уваходзячы ў іх састаў больш 2 мільёнаў дэпутатаў выконваюць вялікую па сваёй важнасці работу. У прынятых у апошнія гады партыяй пастановах па пытаннях савецкага будаўніцтва намечаны важнейшыя шляхі ўзмацнення актыўнасці дэпутатаў, павышэння ролі Саветаў у гаспадарчым і культурным будаўніцтве.

Рэалізацыя гэтых мер станоўча адбылася на дзейнасці Саветаў. Значна актывізавалася і работа ў Вярхоўных Саветах. У апошнія гады распрацаваны і прыняты важныя заканадаўчыя акты

аб ахове здароўя, працы, шлюбе і сям'і, землекарыстанні, далейшым удасканаленні пенсінага забеспячэння і шэрагу іншых. Загадзя праекты многіх актаў шырока абмяркоўваліся на сходах працоўных, у перыядычным друку. Найбольш істотныя заўвагі і папярэжкі былі ўлічаны пры прыняцці законаў.

Далейшаму павышэнню ролі прадстаўнічых органаў садзейнічала пашырэнне іх праў у гаспадарчых, фінансавых, зямельных і іншых пытаннях.

Сацыялістычная дэмакратыя — гэта не толькі вялікія правы, прадстаўлення савецкім грамадзянам, але і высокія абавязкі. Кожны савецкі грамадзянін павінен прытрымлівацца закону, дысцыпліны працы, сумленна адносіцца да грамадскага доўгу, паводзіцца правільна сацыялістычнага супольнага жыцця, берагчы сацыялістычную уласнасць. Гэтыя патрабаванні набываюць асаблівае значэнне ў сучасных умовах.

Савецкі народ пад кіраўніцтвам КПСС поўна рашучасці і надалей самааддана змагацца за перамогу ідэалаў камунізму.

А. ЛЕЙЗЕРАЎ,
дацэнт юрфака.

♦ Як рыхтавацца да сесіі, на што звяртаць галоўную увагу пры самападрыхтоўцы і што гэта такое увогуле сесія, расказалі студэнтам I курса I патака студэнты-выдатнікі III курса З. Яфіменка, С. Гардзевіч, Н. Уляцэнак і Я. Кац.

♦ У панядзелак на матэматычным факультэце адбылося падрыхтоўчае камітэта камсамола з наступнай павесткай дня:

1. Падрыхтоўка да зімовай сесіі.
 2. Выкананне пастановаў аб рабоце ў інтэрнаце № 6.
 3. Шэфская работа.
- Аб падрыхтоўцы студэнтаў да сесіі расказаў адказны за акадэмічны сектар В. Балашчанка.
- У першай палове снежня ў кожнай групе намечана правесці сходы сумесна са старшакурснікамі.

ВЕСТКИ З МАТФАКА

— Прывезлі многа ўражанняў. Ці былі цяжкасці? Яны былі і будуць заўсёды.

— Усё было неяк незвычайна. Самі рабілі пачку. Спачатку абедалі на зямлі, пасля зрабілі сталы.

— Даведаліся, што такое самастойнае жыццё.

— Сапраўдную рамантыку можна адчуць толькі на студэнцкай будоўлі!

— Не задумвайцеся, уключайцеся ў будаўнічы атрад — гэта самая сапраўдная школа працы.

Н. МАРАДУЗІНА

ВЕСТКИ З МАТФАКА

У мінулую суботу ў актавай зале універсітэта адбыўся злёт студэнцкіх будаўнічых атрадаў. Ужо па красамоўных назвах «Сігма» і «Амега», «Градзент» і «Эвальвента»... можна было здагадацца, што на гэты раз сабраліся матэматыкі.

За перыяд працоўнага семестра шэсць будаўнічых атрадаў факультэта матэматыкі і прыкладной матэматыкі працавалі ў Мінскай вобласці, будавалі школы, сховішчы для гародніны, кароўнікі і г. д. Сярод іх быў і атрад з пазычнай назвай «Лотас». Лотас егіпецкае лічылі сімвалам сонца: разам з дзённым святлам раскрываліся і закрываліся яго палёскі. Золкім ранкам

прасыналіся і байцы атрада «Лотас», а пасля работы далася праводзілі рэпетыцыі, рыхтавалі лекцыі для калгаснікаў.

Агульны вынік працоўнага семестра ў атрадах, якія працавалі ў Мінскай вобласці: асвоена каля 200 тысяч рублёў капіталаўкладанняў, арганізавана каля 50 канцэртаў і лекцый, наладжаны кансультацыйныя пункты для паступаючых у вуні і тэхнікумы, праведзена мноства спартыўных сустрэч з мясцовымі камандамі, пабудаваны пры шкoлах спартыўныя пляцоўкі і многае іншае. Пры атрадзе «Амега» дзейнічаў піянерскі лагер-спадарожнік. Будаўнічы атрад «Градзент» (ка-

мандзір І. Пыско), як і аб'яднаны атрад «Вікторыя», працаваў на цаліне. Байцы гэтага калектыву на грамадскіх асновах дапамаглі адрамантаваць школу-інтэрнат, абсталявалі піянерскі пакой, перадалі школьнай бібліятэцы многа кніг, шэфавалі над піянерамі. Але самы важкі ўклад студэнтаў-матэматыкаў — асваенне 600 тысяч рублёў капіталаўкладанняў. Свае ўражанні аб працоўным летнім семестры выступішы на злёце камандзіры атрадаў выказалі так: — Пабывайце ў будаўнічым атрадзе. Вы з'яйдзіце там пуд солі, пазнаеце людзей, якія вучацца з вамі, правярыце сябе.

МОВАЙ ДРУЖБЫ

— Студэнты прыйшлі! — паведамляе хтосьці, і вось ужо ўсе погляды накіраваны на дзверы. У прасторную залу Палаца культуры Мінскага камвольнага камбіната уваходзяць в'етнамскія юнакі і дзяўчаты, студэнты БДУ. Насустрэча ўжо спяшаюцца гаспадары Палаца — камвольшчыкі.

— Нгуен! Ты чаму ў суботу не прыйшоў? — дапытваецца светлавалосы юнак.

— Ой, Тхань, як ты сёння прыбрал! — захапляюцца дзяўчаты.

Сябры з герайчнага В'етнама адчуваюць цёплую атмасферу ў зале. Яны усміхаюцца ў адказ на прывітанні маладых рабочых, ажыюлена перагаварваюцца.

Сёння яны госці на вечары, прысвечаным закрыццю тыдня савецка-в'етнамскай дружбы. На працягу пяці дзён в'етнамскія студэнты часта бывалі на камбінаце, бачылі, як працуе і адпачывае моладзь, сустракаліся з ветэранамі Вялікай Айчыннай вайны А. І. Ільіной, Г. К. Крыловым і іншымі. У гэтыя дні камітэт камсамола прадпрыемства і камітэт саюза працоўнай моладзі Хо Шы Міна аб-

мяняліся вопытам работы, а прэзідэнт гарадскога зямляцтва в'етнамскіх студэнтаў Нгуен Хуанг Мінь быў госцем адміністрацыі камбіната.

Цікава прайшлі спартыўныя спаборніцтвы. Сустрэчу па вайейболу выйграла каманда камбіната, а вось сярод тэнісістаў мацнейшымі аказаліся в'етнамскія студэнты. У Палацы в'етнамскія сябры пазнаёміліся з работай секцыі, народнага ўніверсітэта, тэатра.

— Гэты тыдзень, — сказаў на вечары намеснік прэзідэнта зямляцтва в'етнамскіх студэнтаў БДУ До Ван Ан, — садзейнічаў далейшаму развіццю сяброўскіх адносін паміж дзвюма арганізацыямі, якія з'яўляюцца увасабленнем вялікай дружбы нашых народаў.

На вечары в'етнамскім студэнтам былі уручаны прывітальны адрас і Ганаровая грамата абкома камсамола за актыўны ўдзел у працоўным семестры. Перад гасцямі з вялікім канцэртам выступіў аркестр МКК «Шпакі». Паказала сваё мастацтва і в'етнамская моладзь.

Ф. ФЯСЬКО, студэнтка.

Ідуць практычныя заняткі па матаналізу ў студэнтаў в'етнамскай групы першага курса фізічнага факультэта. Вядзе іх старшы выкладчык Валянціна Сцяпанюна ГАХАВА.

Фота Д. ЧАХОВІЧА.

БЫЦЬ У АВАНГАРДЗЕ —

● НА ПЯРЭДНІМ КРАІ НАВУКІ І ГРАМАДСКАГА ЖЫЦЦЯ ● ІНІЦЫЯТЫВА І ДЗЕЛАВІТАСЦЬ — СКЛАДАЕМЫЯ ПОСПЕХУ. ● СЁННЯШНІ КЛОПАТ — ЧАЛАВЕК, СПЕЦЫЯЛІСТ, ВУЧОНЫ

СПРАВДЗДАЧНЫ год азнаменаваўся падзеямі вялікага гістарычнага значэння ў жыцці савецкага народа. Найбольш важныя з іх: святкаванне 100-годдзя з дня нараджэння У. І. Леніна, 25-й гадавіны нашай перамогі над германскім фашызмам, 53-й гадавіны Вялікай Кастрычніцкай сацыялістычнай рэвалюцыі.

Праведзеная парткомам, рэктаратам, партыйнымі і грамадскімі арганізацыямі ўніверсітэта работа ў сувязі са святкаваннем гэтых знамянальных дат, а таксама выбарамі ў Вярхоўны Савет СССР і іншымі буйнейшымі палітычнымі мерапрыемствамі садзейнічала далейшаму павышэнню згуртаванасці камуністаў і усяго калектыву ўніверсітэта вакол Цэнтральнага Камітэта нашай партыі, паказала непарушае жаданне настаіва змагацца за ажыццяўленне вялікіх ленинскіх ідэй, забяспечыла далейшае павышэнне ролі ўніверсітэта ў грамадскім і навуковым жыцці рэспублікі.

Вучонымі і студэнтамі ўніверсітэта працывана для насельніцтва 3 тысячы лекцый і дакладаў, праведзена 36 навукова-тэарэтычных канферэнцый, 65 дыспутаў, апублікаван шэраг навуковых прац. За актыўную прапаганду вялікай ленинскай спадчыны прэзідыум Беларускага таварыства «Веды» прысудзіў ўніверсітэту дыплом першай ступені і першую прэмію.

У гэты юбілейны год прафесарска-выкладчыцкі савет трымаў больш цесную сувязь са школамі, дапамагаў у правядзенні канферэнцый настаўнікаў, семінараў, у падрыхтоўцы падручнікаў, вучэбна-метадычных і наглядных дапаможнікаў, у абсталяванні кабінетаў, музеяў і піянерскіх пакояў.

За актыўны ўдзел у гэтай рабоце Рэспубліканскі камітэт прафсаюза работнікаў асветы, вышэйшай школы і навуковых устаноў узнагародзіў ганаровымі граматамі 25 чалавек; 9 першых месцаў і ганаровых граматаў атрымаў наш калектыў за іншыя паказчыкі.

Лепшых вынікаў у грамадскім аглядзе па культуры вытворчасці і ахове працы дабіліся геаграфічны, гістарычны, юрыдычны, біялагічны і філалагічны факультэты, кафедра гісторыі партыі гуманітарных факультэтаў. Усе яны ўзнагароджаны ганаровымі граматамі або вымпеламі, каштоўнымі падарункамі. Акрамя гэтага, за добрыя паказчыкі ў рабоце ўзнагароджаны ганаровымі граматамі калектывы 10 кафедраў, 4 аддзелаў, 3 інтэрнатаў і вучэбных карпусоў, 9 вучэбных груп, 57 выкладчыкаў. Добра быў праведзен суботнік, у якім прыняло ўдзел 12 тысяч чалавек.

У цэлым за добрую работу і ў азнаменаванне 100-годдзя з дня нараджэння У. І. Леніна рэктаратам, парткомам і мясцомам 380 чалавек ўзнагароджаны граматамі, 411 чалавек прэміраваны, 248 чалавек ўзнагароджаны юбілейным медалем «За доблесную працу».

Камсамольская арганізацыя БДУ ўзнагароджана Ганаровай граматай Прэзідыума Вярхоўнага Савета Беларускай ССР.

За дасягненне высокіх паказчыкаў у гонар 100-годдзя з дня нараджэння У. І. Леніна ЦК КПСС, Прэзідыум Вярхоўнага Савета СССР, Савет Міністраў СССР і ВЦСПС ўзнагародзілі наш ўніверсітэт Ленінскай юбілейнай Ганаровай граматай. Гэта ацэнка работы калек-

тыву ўніверсітэта абавязвае нас дабівацца далейшых поспехаў.

Выбраны 30 лістапада 1969 г. састаў парткома у колькасці 21 чалавека распрацаваў план арганізацыйна-партыйнай і ідэалагічнай работы і практычна забяспечваў яго выкананне. Пры парткоме было створана 10 сектараў па канкрэтных пытаннях арганізацыйна-партыйнай і ідэалагічнай работы, узначальваемыя членамі парткома. Усе яны, шырока прыцягваючы партыйны актыву, праводзілі вялікую работу па выкананню намечаных мерапрыемстваў.

Партком увёў новую форму работы — правядзенне сходаў і нарад партыйнага актыву па карэнных і прынцыповых пытаннях.

У справядзачным перыядзе адбыліся два сходы і адна нарада партыйнага актыву. Першы — па пытанні «Ленинскі стыль у рабоце і задачы партыйнага актыву». Другі быў прысвечан падрыхтоўцы да новага навуцальнага года.

Шырокая нарада наметіла задачы па дастойнай сустрэчы XXIV з'езда нашай партыі. Пасля гэтай нарады ва ўсіх партыйных арганізацыях былі складзены планы, праведзены партсходы, пасяджэнні вучоных саветаў, кафедраў з гэтай павесткай дня. Акрамя гэтага, за справядзачны перыяд былі праведзены два агульна-ўніверсітэцкія партыйныя сходы.

У сваёй практычнай дзейнасці партком вялікую увагу удзяляў паляпшэнню арганізатарскай работы факультэтаў, кафедраў, грамадскіх арганізацый. Галоўнае, на чым была сканцэнтравана увага, — выхаванне дзелаўітасці, якая выяўляецца ў акуратнасці, дакладнасці ў рабоце, умённі данціц фактар часу. Мы імкнуліся ліквідаваць залішнюю засядальскую мітусню, забяспечыць больш арганізаванае правядзенне сходаў, пасяджэнняў, нарад, скарочаючы час на іх правядзенне лепшай іх падрыхтоўкай. У выніку сходы, пасяджэнні сталі лепш рыхтавацца і праводзіцца больш арганізавана. Па-другое, наша задача заключалася ў тым, каб навучыць нашы кадры пры рашэнні канкрэтных задач аб'ядноўваць намаганні ўсіх арганізацый, накіроўваць іх у патрэбным напрамку. Гэта таксама прывяло да станаўлення лепшых вынікаў. Ва ўзаемадзеянні рэктарата, парткома, дэканатаў, кафедраў, партыйнага бюро, мясцома, прафкома, камітэта камсамола, служб і аддзелаў заўважэцца дзелавае ініцыятыва ў пастаноўцы і сумесным рашэнні пытанняў.

Па-трэцяе, мы ўзмацнілі кантроль па правярцы выканання дырэктывы, загадаў, рашэнняў, павысілі дысцыпліну сярод абслугоўваючага персаналу, падверглі вострай крытыцы на сходах партактыву факты невыканальнасці.

Прынятыя меры станоўча адбіліся на паляпшэнні работы партыйных і грамадскіх арганізацый, дэканатаў, аддзелаў і служб, кафедраў. Паказальным прыкладам служыць юрыдычны факультэт (сакратар партбюро С. Р. Драбязка, дэкан В. А. Шкурко). У мінулым, на нашых сходах, пасяджэннях падвяргаўся крытыцы юрыдычны факультэт за недахопы ў выхаваўчай рабоце, за дрэннае становішча спраў у інтэрнатах. У выніку прынятых мер становішча змянілася. Цяпер тут высокая

паспяховаць, доора пастаўлена навуковая работа, паляпшылася дысцыпліна.

Ва ўніверсітэце 15 партыйных арганізацый, якія аб'ядноўваюць 929 камуністаў. Ва ўсіх партарганізацыях ўніверсітэта партыйныя сходы праводзіліся рэгулярна, разглядаліся і рашаліся найбольш важныя пытанні жыцця і дзейнасці партыйных арганізацый, развіцця навукі, ідэалагічнай работы, вучэбнага працэсу, работы грамадскіх арганізацый і іншыя.

У партарганізацыях існуе добрая практыка, калі бюро перыядычна інфармуе камуністаў на сходах аб сваёй рабоце. Рэгулярна заслухоўваюцца паведамленні членаў і кандыдатаў у члены партыі аб выкананні партарганізацыйных Праграм і Статута КПСС. Усё гэта павышае актывнасць і адказнасць камуністаў, станоўча уплывае на дзейнасць партыйных арганізацый.

Вялікае месца ў рабоце парткома занялі справядзачна-выбарныя партыйныя сходы, праведзеныя ва ўсіх партарганізацыях у маі—чэрвені гэтага года. Новаму саставу парткома неабходна далей падмацаць значэнне партыйных сходаў як вышэйшага органа партыйнай

арганізацыі, рабіць усё для таго, каб яны аказвалі рашаючае ўздзеянне на далейшае развіццё ўнутрыпартыйнай дэмакратыі, умацаванне ленинскага прынцыпу калектывнасці ў працы.

Вялікую увагу партком удзяляў рабоце партыйных груп. Іх у нас 29, 14 — у вучэбных групках. Партыйныя групы аказваюць вялікі ўплыў на фарміраванне ў студэнтаў марксісцка-ленинскага светапогляду, выхоўваюць іх у духу высокай партыйнай прынцыповасці.

За справядзачны перыяд праведзена 23 пасяджэнні парткома, на якіх было разгледжана 50 пытанняў ўнутрыпартыйнага жыцця, ідэалагічнай, навуковай, камсамольскай работы, навуцальнага працэсу і г. д.

Асноўны змест прымаемых рашэнняў уся практычная работа парткома была накіраваны на далейшае павышэнне якасці падрыхтоўкі спецыялістаў. Рашэнню гэтай праблемы садзейнічала паляпшэнне ідэйнага выхавання студэнтаў, фарміраванне асобы сацыяльна актыўнай, творчай, усведамляючай свой доўг, сваё месца ў барацьбе за ажыццяўленне камуністычных ідэалаў.

Асноўным прынцыпам, па якому наладжвалася дзейнасць парткома, партыйных і грамадскіх арганізацый па камуністычнаму выхаванню, з'яўлялася адзінства вучэбнай, навуковай, грамадскай і выхаваўчай работы, пераёмнасць і паслядоўнасць усіх этапаў навучання і выхавання, каардынацыя намаганняў усіх звянаў, якія удзельнічалі ў выхаваўчым працэсе. Мы ўлічвалі, што камуністычнае выхаванне на кожным этапе навучання мае свае асаблівасці, і з першых жа месяцаў знаход-

жанні чалавека ў вучэбнай асяродку асабістай адказнасці за якасць ведаў, разуменне таго, што вучоба — гэта няспынная праца, вучылі працаваць настойліва, творча.

Асноўную ролю ў камуністычным выхаванні выконвалі кафедраў грамадскіх навук. Пытанне аб паляпшэнні работы кафедраў грамадскіх навук абмяркоўвалася на пасяджэнні парткома.

З мэтай удасканалення гэтай работы партком асобна ўвагу удзяляў аператыўнаму абмеркаванню на ўсіх кафедрах важнейшых рашэнняў партыі і урада, ходу выканання п'яцігадовага плана выхаваўчай работы.

Вялікае месца займала арганізацыя работы са студэнтамі ў пазавучэбны час. Праводзіліся сходы студэнтаў па розных пытаннях на курсах і ў групах, з'езд выдатнікаў вучобы, арганізацыя лекцый і дакладаў, дыспутаў, канферэнцый чытачоў, вечароў, сустрэч. За гэты год праведзена 35 тэматычных вечароў, на якіх прысутнічала больш 7 тысяч студэнтаў, працывана больш 350 лекцый, дакладаў, адбылося 5 вечароў дружбы з замежнымі студэнтамі.

Многа ўніверсітэцкай мо-

тыўнай асветы, паляпшэнне метадычнай работы, павышэнне навуковай падрыхтоўкі кадраў. Ва ўніверсітэце арганізаваны і працуюць 27 семінараў па важнейшых праблемах тэорыі марксізма-ленінізма, 4 школы асноў марксізма-ленінізма і 15 пачатковых школ, у якіх вучыцца больш 2 тысяч чалавек.

Больш 150 нашых камуністаў працуюць прапагандыстамі ў г. Мінску.

Метадычная работа ў асноўным арганізуецца і праводзіцца на кафедрах. Павышэнню якасці падрыхтоўкі спецыялістаў садзейнічала таксама паляпшэнне вытворчай практыкі і адбору новага папаўнення, пашырэнне навуковых даследаванняў.

Пытанні навукі тройчы ставіліся на пасяджэннях парткома, рэгулярна абмяркоўваліся на партбюро і партсходах, пасяджэннях вучэбных саветаў і кафедраў. Прынятыя меры забяспечылі ў асноўным выкананне планаў НДР, адбылася прыкметная канцэнтрацыя сіл у рашэнні навуковых праблем. Прывяду некалькі даных. У 1970 г. выдадзена 68 падручнікаў і вучэбных дапаможнікаў, вядуцца работы па 134 тэмах саюзнага і рэспубліканскага значэння. Аўтарскі калектыў дзвюх кафедраў гісторыі партыі падрыхтаваў і выдаў упершыню ў рэспубліцы курс лекцый па гісторыі партыі.

Больш актывна сталі удзельнічаць у навуковай рабоце студэнты. Усяго ва ўніверсітэце працуе 72 студэнцкія гурткі, у якіх займаюцца 2.560 чалавек.

Важнейшым напрамкам павышэння паспяховасці студэнтаў з'яўлялася паляпшэнне матэрыяльна-вучэбнай базы, умоў вучобы, быту і адпачынку.

У сваёй практычнай дзейнасці партком вялікую увагу удзяляў кіраўніцтву грамадскімі арганізацыямі. Пытанні работы прафсаюза, камсамола, таварыства «Веды», ДТСААФ абмяркоўваліся на пасяджэннях парткома, разгледжаны таксама і планы работы ўсіх грамадскіх арганізацый, рэдакцыі газеты «Беларускі ўніверсітэт».

У выніку прынятых мер наш мясцомам і прафком паляпшылі арганізацыю сацыялістычнага спартортыва, сталі больш працяваць клопатаў аб паляпшэнні матэрыяльнага забеспячэння вучэбнага працэсу, аб культуры і ахове працы, грамадскім харчаванні.

Ва ўніверсітэце ёсць 86 курсаў і паточных пярвічых камсамольскіх арганізацый, 321 камсамольская група, якая аб'ядноўвае 9.512 камсамольцаў. Камітэт камсамола ўніверсітэта працуе на правах райкома камсамола.

Галоўную увагу партком удзяляў паляпшэнню ўнутрысаюзнай работы ў камсамоле. З гэтай мэтай было праведзена тры сходы камсамольскага актыву па такіх пытаннях: «Аб мерах па паляпшэнню арганізатарскай работы камсамольскіх арганізацый», «Аб ваенна-патрыятычным выхаванні камсамольцаў», «Аб рабоце ў інтэрнатах».

Нядрэнна арганізавана вучоба камсамольскага актыву па практыцы камсамольскай работы.

З мэтай аказання дапамогі ў паляпшэнні ўнутрысаюзнай работы партком двойчы пасылаў партыйны актыву ў вучэбныя групы для падрыхтоўкі і правядзення камсамольскіх сходаў.

Партком і партыйныя бюро актывна і шырока прыцягвалі камсамольцаў да правядзення ўсіх палітычных мерапрыемстваў. Трэба адзначыць, што камітэт камсамола, камсамольскія бюро факультэтаў на справе з'яўляюцца самымі актывнымі нашымі памочнікамі, у правядзенні вечароў, дэманстрацый, мітынгаў, лекцый.

ДАКЛАДВАЮЧЫ аб асноўных прынцыповых пытаннях работы парткома, мы павінны сказаць і аб наяўнасці недахопаў. Галоўны з іх у тым, што мы яшчэ не дайшлі да кожнага студэнта, не прынялі дзейнае мер да паляпшэння індывідуальнай выхаваўчай работы.

Партком слаба клапаціўся аб згуртаванні студэнцкай групы, аб паляпшэнні работы з куратарамі, павышэнні не толькі патрабавальнасці да іх, але і зацікаўленасці да іх патрэб. У выніку гэтага не усюды вучэбная група выконвае функцыю калектывага выхавацеля і не заручылася з'яўляцца цэнтрам палітычнай работы. Галоўная наша бяда ў тым, што некаторая частка студэнтаў выдзе сябе дрэнна, недавальняюча адносяцца да вучобы, сацыялістычнай уласнасці і правіл паводзін, не працягваюць сябе ў грамадскай рабоце. З 8 тысяч студэнтаў, якія здалі вясной экзамены, 275, або 3,4 працэнта па ўсіх прадметах атрымалі толькі тройкі, з іх перакурнікі — 175 чалавек. Многія студэнты маюць недавальняючы адзнакі.

За 1969-70 вучэбны год з ўніверсітэта адлічана 379 студэнтаў: па асабістых просьбах і ў сувязі з пераводам у другія вучылішчы — 199 чалавек; за непаспяховаць — 169 чалавек; за амаральны паводзіны — 11 чалавек.

Многа выключаем мы за непаспяховаць. Гэта брак нашай работы па набору, навучанню і выхаванню. Навучанне кожнага студэнта ў год у сярэднім каштуе 900 рублёў. Калі перавесці на грошы, то брак складае да 200 тыс. рублёў.

У інтэрнатах у нас жыве 50 працэнтаў інашародніх студэнтаў. Асноўная маса, усведамляючы свой грамадскі доўг, добра выконвае ўнутраныя распарадкі і правілы сацыялістычнага супольнага жыцця. Але ёсць і такія, якія дрэнна адносяцца да сацыялістычнай маёмасці, груба парушаюць дысцыпліну.

У 1970 годзе за парушэнне правіл унутранага распарадку 80 студэнтаў былі выслены з інтэрнатаў.

Выклікаюць сур'ёзныя непакройкі і паточныя пярвічых камсамольскіх арганізацый, 321 камсамольская група, якая аб'ядноўвае 9.512 камсамольцаў. Камітэт камсамола ўніверсітэта працуе на правах райкома камсамола.

Ёсць істотныя недахопы і ў правядзенні вытворчай практыкі. Некаторыя кіраўнікі практыкі рэдка бываюць самі на прадпрыемствах, ва ўстановах і слаба выконваюць абавязкі па кіраўніцтву практыкай. Не ўсе студэнты ўключаюцца ў актывную грамадскую работу, якая праводзіцца на прадпрыемствах, ва ўстановах, школах у час практыкі. Не жывы яшчэ выпадкі парушэння дысцыпліны, прагулы, самавольныя скарачэнні тэрмі-

ДОЎГ КАМУНІСТАЎ

● АСОБА ВЫКЛАДЧЫКА — ДАСТОЙНЫ ЎЗОР ● ЭФЕКТЫўНАСЦЬ—ПАКАЗЧЫК КАШТОўНАСЦІ

нау практыкі і змяненне месца практыкі, асабліва на факультэце журналістыкі. У выніку бескантрольнасці і недyscyплінаванасці студэнтаў 5-га курса журфака Макаравіч, Шарпіла, Скварчэўскі замест праходжання практыкі ў рэдакцыях мінскіх газет самавольна паехалі на заробкі на Поўнач.

Недастаткова клапаціўся партком аб павышэнні навуковай падрыхтоўкі выкладчыкаў, аб рабоце з аспірантамі, у выніку чаго толькі 26 працэнтаў закончыўшых аспірантуру прад'явілі да абароны дысертацыі. Зацягваюць падрыхтоўку дысертацый і некаторыя выкладчыкі.

Ва ўнутрыпартыйнай рабоце асноўныя недахопы заключаюцца ў слабым кантролі за выкананнем прынятых на партсходах рашэнняў, у тым, што не заўсёды грамадскія даручэнні размяркоўваюцца раўнамерна. У некаторых арганізацый часта нагромаджваюцца адны і тых жа, а другія камуністы не маюць даручэнняў. У нас ёсць факты, калі асобныя камуністы стараюцца вызваліцца ад грамадскіх даручэнняў.

Недастаткова аператыўна мы кіруем камсамолам. У выніку дапушчана вялікая змяняемасць групкамсоргаў, сакратароў і членаў бюро курсаў і факультэтаў. Так, на хіміфаку змянілася 70 працэнтаў групкамсоргаў, на журфаку — 80 і 75 — сакратароў факультэцкіх арганізацый. У камсамольскім актыўе вельмі мала членаў КПСС.

Каб ліквідаваць недахопы, новаму саставу парткома, партыйным арганізацыям, усім камуністам неабходна карэнным чынам палепшыць тлумачэнне маральнага кодэкса будаўніка камунізма, выхоўваць у студэнтаў высокую маральную якасць, высокую культуру, больш актыўна далучаць студэнтаў да правядзення палітычнай работы; сістэматычна удасканальваць нашы праграмы, вучэбныя планы, рашуча павысіць патрабавальнасць да студэнтаў, лепш кантраляваць паспяховасць і наведванне заняткаў, настойліва выхоўваць беражлівыя адносіны да сацыялістычнай маёмасці. Для таго, каб ісці у нагу з жыццём, неабходна больш актыўна ўкараняць у навучальны працэс тэхнічныя сродкі: унутранае тэлебачанне, кіно, дыяфільмы, вучэбныя машыны. Асноўныя намаганні неабходна накіраваць на паспяховае завяршэнне ленинскага юбілейнага года, на дастойную сустрэчу XXIV з'езда КПСС і на падрыхтоўку да 50-годдзя ўніверсітэта.

Дэкан фізічнага факультэта І. П. Зяцькоў, выступаючы ў спрэчках, расказаў аб тых поспехах, якія дасягнуты ў павышэнні навукова-тэарэтычнага узроўня выкладчыкаў факультэта, узмацненні матэрыяльна-тэхнічнай базы, палепшэнні падрыхтоўкі студэнтаў.

Гаворачы аб недахопах, І. П. Зяцькоў звярнуў увагу на паспяховасць студэнтаў, заўважыў, што некаторыя з іх маюць толькі здавальняючы ацэнкі.

— Аднак добрай прафесійнай падрыхтоўкі мала для будучага фізіка. Трэба, каб ён быў палітычна адукаваным, валодаў высокімі маральнымі якасцямі, быў сапраўдным патрыятам.

Не можам мы мірыцца з тым, што ў нас яшчэ здараюцца выпадкі амаральных паводзін студэнтаў, што даводзіцца гаварыць аб недахопах выхаваўчай работы.

На жаль, на парткоме не была заслухана ні адна кафедра прыродазнаўчых факультэтаў па пытанню ідэалагічнага выхавання студэнтаў. Партыйны камітэт і дэканаты мала звяртаюць увагі на палітыка-выхаваўчую работу кафедраў.

— У бягучым навучальным годзе, — расказвае начальнік ваеннай кафедры У. В. Лютаў, — рэктарат, партыйны камітэт, камітэт камсамола і ваенная кафедра сталіся знайсці найбольш эфектыўныя формы і метады ваенна-патрыятычнай і абаронна-масавай работы.

Быў створан савет ветэранаў універсітэта. Вялікую цікавасць прыцягнулі тыдзень памяці герояў і тыдзень сустрэч з праслаўленымі воінамі, прысвечаны Дню ракетных войскаў і артылерыі. Глыбокае уражанне аказалі на студэнтаў факультэцкія тэматычныя вечары, канферэнцыі чытачоў і дыспуты па ваенна-патрыятычнай тэматыцы. Умацаваліся сяброўскія сувязі калектыву ўніверсітэта з воінамі падшэфнай часці.

У перыяд падрыхтоўкі да 100-годдзя з дня нараджэння У. І. Леніна значна палепшылася дзейнасць арганізацый ДТСААФ.

Аднак не ўсе магчымасці нам выкарыстаны. Не заўсёды дзейнымі аказваюцца некаторыя з праводзімых групавых мерапрыемстваў, усё яшчэ слабая індывідуальная выхаваўчая работа са студэнтамі. Ёсць яшчэ выпадкі пропуску заняткаў без уважлівых прычын, аб'якавых адносін да дзяржаўнай маёмасці.

Перашкджае нармальна працаваць неўкамплектаванасць матэрыяльнай базы.

Старшыня групы народнага кантролю БДУ Я. М. Тагуноў расказаў аб напрамках работы кантралёраў. Іх увагу прыцягнулі такія пытанні, як захоўванне працоўнай дысцыпліны, работа СНТ фізічнага факультэта і факультэта журналістыкі, захаванне і выкарыстанне навуковага абсталявання, дарагіх ма-

тэрыялаў і хімікатаў на радзе кафедраў, вучэбная нагрузка першакурснікаў, педагагічная нагрузка прафесараў і загадчыкаў кафедраў, ліквідаванне недахопаў у новым лабараторным корпусе хімічнага факультэта і шэраг іншых.

Аналіз і абагульненне матэрыялаў, атрыманых у выніку гэтых праверак, падказваюць неабходнасць паставіць на парадак дня сістэматычную вучобу адміністрацыйных кадраў. Іх трэба азнаёміць з асноўнымі саветаў працоўнага і адміністрацыйнага права, пытаннімі службовай этыкі і сацыяльнай псіхалогіі. Увогуле ва ўніверсітэце ёсць магчымасці шырока разгарнуць прававую прапаганду ў калектыве.

ГНК прапануе юрфаку сіламі выкладчыкаў і студэнтаў-старшакурснікаў арганізаваць юрыдычную кансультацыю на грамадскіх асновах.

Улічваючы вялікі аб'ём капітальнага будаўніцтва, наспела неабходнасць стварыць ва ўніверсітэце аддзел капітальнага будаўніцтва. Заслугоўвае таксама увагі і вырашэння пытанне аб стварэнні цэнтралізаванай складскай гаспадаркі, лепшага абсталявання майстраў.

Я. М. Тагуноў расказаў, як вырашаюцца аналагічныя пытанні ў Маскоўскім, Казанскім, Ленінградскім універсітэтах, аб іх вопыце будаўніцтва стаячых баз для вучэбна-вытворчай практыкі студэнтаў, а таксама баз для адпачынку студэнтаў і выкладчыкаў.

Гаворачы аб камсамольскіх праектах і аб вучобе кантралёраў, Я. М. Тагуноў зрабіў напрок у адрас камітэта камсамола і факультэцкіх камсамольскіх арганізацый, якія выпусцілі з поля зроку гэты ўчастак работы.

— Мы пастаянна памятаем пра арганічную сувязь працэсу навучання і выхавання, пра неабходнасць непарунай сувязі работы камсамольскіх арганізацый з дзейнасцю прафесарска-выкладчыцкага калектыву, — гаворыць сакратар камітэта камсамола В. І. Пракошын.

На двух пытаннях гэтай сувязі мне хочацца спыніцца. У мінудым навучальным годзе асноўным метадам работы камсамольскай арганізацыі было правядзенне Ленінскага заліку. Роля камуністаў, роля выкладчыкаў у гэтай рабоце была неацэннай. Іх вопыт, аутарытэт, іх важнае слова далі вельмі многае камісіям па правядзенню Ленінскага заліку. Ініцыятыва і энтузіязм камсамольскіх актывістаў студэнтаў давалі добры сплаў з жыццёвым і партыйна-камсамольскім вопытам выкладчыкаў і камуністаў.

Цяпер у камсамольскіх арганізацыях груп праходзіць Ленінскі залік «Мы справе Леніна і партыі верныя», прысвечаны XXIV

з'езду КПСС. Камітэт камсамола просіць камуністаў, партыйныя бюро факультэтаў, выкладчыкаў дапамагчы ў правядзенні гэтай важнай работы.

Другое пытанне. XVI з'езд ВЛКСМ звярнуў асаблівую увагу на камсамольскіх арганізацый вун на развіццё навукова-даследчай работы студэнтаў, на стварэнне студэцкіх навукова-даследчых лабараторый і канструктарскіх бюро. Наш універсітэт з'яўляецца вядучым у рэспубліцы па рабоце СНТ. Каля адной трэці студэнтаў займаюцца навуковай работай. Па выніках рэспубліканскага конкурсу мы ўзнагароджаны кубкам «Навука». Ва ўсеагульным конкурсе з 30 прызаў месца пяць занялі студэнты БДУ. Аднак згодна з патрабаваннямі часу ўжо кожны студэнт павінен наспрабаваць свае сілы ў навуцы, загарэцца агнём творчасці. І ў гэтай галіне дзейнасці камітэту камсамола не абыйсціся без камуністаў, без выкладчыкаў. Просьба да іх — узяць пад сваё навуковае кіраванне некалькіх студэнтаў, дапамагчы камітэтам і саветам СНТ факультэтаў зацкавіць студэнтаў рамантамі навуковага пошуку.

Адказная за работу куратараў на біяфаку О. І. Калешка падкрэсліла вялікую ролю куратараў у фарміраванні маладых спецыялістаў, адзначыла спецыфіку іх дзейнасці і ролю парткома ў кіраванні інстытутам куратараў.

— У справядным годзе партком зрабіў вельмі многа, каб упарадкаваць і канкрэтызаваць работу куратараў, — гаворыць О. І. Калешка. — Карыснай была арганізацыя пастаянна дзейнаючага семінара, які ўзначальваў М. Я. Шкляр. Доклады, прычтанія на семінары эрудзіраванымі спецыялістамі, дапамаглі лепш арыентавацца ў сучасных ідэалагічных пытаннях, правільна арганізаваць вывучэнне прапанаваных тэм у групах, на факультэтах.

Добра паступіў партком, даручыўшы кваліфікаваным лектарам праводзіць штомесячныя інфармацыі па розных тэмах — палітычных, эканамічных, сацыяльных... Такім чынам, партком удзяляў многа увагі палітычнаму выхаванню студэнтаў. Гэта адзін з найважнейшых участкаў куратарскай работы, аднак пастаянна кляпату патрабуе і вучоба, і навуковая работа, і эстэтычнае выхаванне, і дысцыпліна. У арганізацыі мерапрыемстваў па гэтых пытаннях павінна больш працягвацца ініцыятыва куратара, дэканатаў і кафедраў, і тут больш месца патрэбна адводзіць індывідуальнай рабоце са студэнтамі.

Мне здаецца, у нас усё яшчэ мала увагі удзяляецца эстэтычнаму выхаванню студэнтаў, яго ўнутранай культуры. Мы часам забываем аб вялікім выхаваўчым уздзеянні асобы настаўніка, яго знешняга выгляду, высокай унутранай культуры. І калі нашы настаўнікі на лекцыю прыходзілі як на урачыстасць — у адпрасаваным касцюме і пры гальштукі, то цяпер некаторыя з маладых выкладчыкаў не лічаць абавязковым мець ахайны выгляд. Часта можна бачыць, як яны кураць у калідорах, лабараторыях, на пасяджэннях і сходах, у час заняткаў сядзяць на падаконніку або на сталі. Такі выкладчык не можа апраўдаць сваё званне педагога-выхавацеля.

Новаму саставу парткома гэтым бакам работы куратараў таксама трэба удзяліць належную увагу.

О. І. Калешка выказала пажаданне даць больш правоў куратарам. У такіх, напрыклад, справах, як назначэнне стыпендыі, пасяленне ў інтэрнат, дазвол паехаць на свята дадому, куратар, напэўна, будзе дзейнічаць больш абгрунтавана, чым дэканат.

Камуністы прафесары С. Р. Драбязка, В. І. Сцяпаннаў, В. Р. Заўрыеў, сакратар партыйнага бюро філалагічнага факультэта А. А. Лойка гаварылі аб праблемах выхаваўчай работы са студэнтамі і шляхах іх вырашэння, аб авангарднай ролі камуністаў у калектыве, развіццё студэцкай зацкаўленасці навукай.

Рэктар універсітэта акадэмік А. Н. Сеўчанка асноўную увагу сканцэнтравана на ідэйным выхаванні студэцкай моладзі. Са сцен БДУ, адзначыў ён, павінны выходзіць людзі ініцыятыўныя, творчыя мыслычцы, якія добра ведаюць законы грамадскага жыцця, валодаюць шырокім грамадска-палітычным светапоглядам.

Выхаваўчую работу рэктарат і партком вядуць адпаведна перспектыўнаму плану вучэбна-выхаваўчай работы на ўвесь перыяд навучання. Галоўная перавага яго ў параўнанні са звычайнымі планамі заключаецца ў тым, што ён забяспечвае паслядоўнасць і мэтанакіраванасць уздзеяння на студэнта на працягу усіх пяці год навучання з улікам яго псіхалагічнага, разумовага, фізічнага развіцця і спецыфікі работы на кожным курсе. Такі план дае магчымасць укараняць навуковыя метады арганізацыі і кантролю за эфектыўнасцю працэсу выхавання на аснове наведаных дасягненняў педагогікі, агульнай псіхалогіі і псіхалогіі студэнта ў прыватнасці, навуковай арганізацыі працы, кіравання працэсамі жыцця калектыву, канкрэтных сацыялагічных даследаванняў. Ён дае магчымасць каардынаваць дзейнасць прафесарска-выкладчыцкага саставу, саветаў факультэтаў, кафедраў, партыйнай, камсамольскай і іншых

грамадскіх арганізацый, студэцкіх органаў грамадскага самакіравання, калектываў студэнтаў.

Увесь калектыв універсітэта, скажу ў заключэнне А. Н. Сеўчанка, поўны рашучасці дастойна сустраць чарговы з'езд партыі і 50-годдзе ўніверсітэта новымі поспехамі ў вучэбнай, навуковай і выхаваўчай рабоце.

Сакратар гаркома партыі Т. Ц. Дзмітрыева прааналізавала дзейнасць партыйнай арганізацыі БДУ па асобных напрамках, адзначыла ініцыятыўную работу таварыства «Веды». Гаворачы аб недахопах, Т. Ц. Дзмітрыева сканцэнтравала увагу на рабоце з маладымі кадрамі, дзейнасці аспірантуры, навуковай прадукцыі БДУ, паспяховасці студэнтаў. Былі пастаўлены пытанні: чаму ва ўніверсітэце так многа нездавальняючых і пасрэдных адзнак, чаму толькі каля 60 працэнтаў студэцкай моладзі прыцягнута да грамадскай работы, у чым прычына, што так мала выпускнікоў аспірантуры абараняюць дысертацыі, і шэраг іншых.

На недахопы ў вучэбна-метадычнай і навуковай рабоце указаў міністр вышэйшай і сярэдняй спецыяльнай адукацыі БССР М. М. Мяснішчык.

— Камуністам універсітэта трэба крытычна ацэньваць вынікі сваёй дзейнасці, павысіць пачуццё ўзаемнай патрабавальнасці і ўзаемадапамогі.

Універсітэт мае ўсе даныя і ўсе магчымасці для развіцця навуцы, палепшэння падрыхтоўкі маладых спецыялістаў.

Дазвольце выказаць упэўненасць, што калектыв універсітэта дастойна сустрае XXIV з'езд нашай партыі.

Сход прызнаў работу партыйнага камітэта здавальняючай. У прынятай пастанове наменчы канкрэтныя задачы, вырашэнне якіх патрабуе настойлівай і ініцыятыўнай работы усіх камуністаў, усяго ўніверсітэцкага калектыву.

Выбран новы састав партыйнага камітэта. У яго увайшлі:

А. М. Алпееў

У. Т. Воднеў

М. К. Гарбачоў, сакратар парткома

М. С. Гарашчук

Т. Я. Дударав

С. А. Лысенка

Р. А. Малюковіч

С. А. Малевіч

І. В. Марчанка

Т. І. Прытыцкая

В. І. Пракошын

А. Н. Сеўчанка

Б. В. Стральцоў

М. Д. Ціва, намеснік сакратара па арганізацыйнай рабоце

І. Р. Цішчанка

Я. М. Тагуноў, намеснік сакратара па народнаму кантролю

С. А. Умрэйка

В. Ф. Чыгір

М. Я. Шкляр, намеснік сакратара па ідэалагічнай рабоце.

(Матэрыялы з даклада і выступленняў камуністаў на справядчна-выбарным партыйным сходзе даюцца ў скарочэнні).

з'езду КПСС. Камітэт камсамола просіць камуністаў, партыйныя бюро факультэтаў, выкладчыкаў дапамагчы ў правядзенні гэтай важнай работы.

Другое пытанне. XVI з'езд ВЛКСМ звярнуў асаблівую увагу на камсамольскіх арганізацый вун на развіццё навукова-даследчай работы студэнтаў, на стварэнне студэцкіх навукова-даследчых лабараторый і канструктарскіх бюро. Наш універсітэт з'яўляецца вядучым у рэспубліцы па рабоце СНТ. Каля адной трэці студэнтаў займаюцца навуковай работай. Па выніках рэспубліканскага конкурсу мы ўзнагароджаны кубкам «Навука». Ва ўсеагульным конкурсе з 30 прызаў месца пяць занялі студэнты БДУ. Аднак згодна з патрабаваннямі часу ўжо кожны студэнт павінен наспрабаваць свае сілы ў навуцы, загарэцца агнём творчасці. І ў гэтай галіне дзейнасці камітэту камсамола не абыйсціся без камуністаў, без выкладчыкаў. Просьба да іх — узяць пад сваё навуковае кіраванне некалькіх студэнтаў, дапамагчы камітэтам і саветам СНТ факультэтаў зацкавіць студэнтаў рамантамі навуковага пошуку.

Адказная за работу куратараў на біяфаку О. І. Калешка падкрэсліла вялікую ролю куратараў у фарміраванні маладых спецыялістаў, адзначыла спецыфіку іх дзейнасці і ролю парткома ў кіраванні інстытутам куратараў.

— У справядным годзе партком зрабіў вельмі многа, каб упарадкаваць і канкрэтызаваць работу куратараў, — гаворыць О. І. Калешка. — Карыснай была арганізацыя пастаянна дзейнаючага семінара, які ўзначальваў М. Я. Шкляр. Доклады, прычтанія на семінары эрудзіраванымі спецыялістамі, дапамаглі лепш арыентавацца ў сучасных ідэалагічных пытаннях, правільна арганізаваць вывучэнне прапанаваных тэм у групах, на факультэтах.

Добра паступіў партком, даручыўшы кваліфікаваным лектарам праводзіць штомесячныя інфармацыі па розных тэмах — палітычных, эканамічных, сацыяльных... Такім чынам, партком удзяляў многа увагі палітычнаму выхаванню студэнтаў. Гэта адзін з найважнейшых участкаў куратарскай работы, аднак пастаянна кляпату патрабуе і вучоба, і навуковая работа, і эстэтычнае выхаванне, і дысцыпліна. У арганізацыі мерапрыемстваў па гэтых пытаннях павінна больш працягвацца ініцыятыва куратара, дэканатаў і кафедраў, і тут больш месца патрэбна адводзіць індывідуальнай рабоце са студэнтамі.

Мне здаецца, у нас усё яшчэ мала увагі удзяляецца эстэтычнаму выхаванню студэнтаў, яго ўнутранай культуры. Мы часам забываем аб вялікім выхаваўчым уздзеянні асобы настаўніка, яго знешняга выгляду, высокай унутранай культуры. І калі нашы настаўнікі на лекцыю прыходзілі як на урачыстасць — у адпрасаваным касцюме і пры гальштукі, то цяпер некаторыя з маладых выкладчыкаў не лічаць абавязковым мець ахайны выгляд. Часта можна бачыць, як яны кураць у калідорах, лабараторыях, на пасяджэннях і сходах, у час заняткаў сядзяць на падаконніку або на сталі. Такі выкладчык не можа апраўдаць сваё званне педагога-выхавацеля.

Новаму саставу парткома гэтым бакам работы куратараў таксама трэба удзяліць належную увагу.

О. І. Калешка выказала пажаданне даць больш правоў куратарам. У такіх, напрыклад, справах, як назначэнне стыпендыі, пасяленне ў інтэрнат, дазвол паехаць на свята дадому, куратар, напэўна, будзе дзейнічаць больш абгрунтавана, чым дэканат.

Камуністы прафесары С. Р. Драбязка, В. І. Сцяпаннаў, В. Р. Заўрыеў, сакратар партыйнага бюро філалагічнага факультэта А. А. Лойка гаварылі аб праблемах выхаваўчай работы са студэнтамі і шляхах іх вырашэння, аб авангарднай ролі камуністаў у калектыве, развіццё студэцкай зацкаўленасці навукай.

Рэктар універсітэта акадэмік А. Н. Сеўчанка асноўную увагу сканцэнтравана на ідэйным выхаванні студэцкай моладзі. Са сцен БДУ, адзначыў ён, павінны выходзіць людзі ініцыятыўныя, творчыя мыслычцы, якія добра ведаюць законы грамадскага жыцця, валодаюць шырокім грамадска-палітычным светапоглядам.

Выхаваўчую работу рэктарат і партком вядуць адпаведна перспектыўнаму плану вучэбна-выхаваўчай работы на ўвесь перыяд навучання. Галоўная перавага яго ў параўнанні са звычайнымі планамі заключаецца ў тым, што ён забяспечвае паслядоўнасць і мэтанакіраванасць уздзеяння на студэнта на працягу усіх пяці год навучання з улікам яго псіхалагічнага, разумовага, фізічнага развіцця і спецыфікі работы на кожным курсе. Такі план дае магчымасць укараняць навуковыя метады арганізацыі і кантролю за эфектыўнасцю працэсу выхавання на аснове наведаных дасягненняў педагогікі, агульнай псіхалогіі і псіхалогіі студэнта ў прыватнасці, навуковай арганізацыі працы, кіравання працэсамі жыцця калектыву, канкрэтных сацыялагічных даследаванняў. Ён дае магчымасць каардынаваць дзейнасць прафесарска-выкладчыцкага саставу, саветаў факультэтаў, кафедраў, партыйнай, камсамольскай і іншых

грамадскіх арганізацый, студэцкіх органаў грамадскага самакіравання, калектываў студэнтаў.

Увесь калектыв універсітэта, скажу ў заключэнне А. Н. Сеўчанка, поўны рашучасці дастойна сустраць чарговы з'езд партыі і 50-годдзе ўніверсітэта новымі поспехамі ў вучэбнай, навуковай і выхаваўчай рабоце.

Сакратар гаркома партыі Т. Ц. Дзмітрыева прааналізавала дзейнасць партыйнай арганізацыі БДУ па асобных напрамках, адзначыла ініцыятыўную работу таварыства «Веды». Гаворачы аб недахопах, Т. Ц. Дзмітрыева сканцэнтравала увагу на рабоце з маладымі кадрамі, дзейнасці аспірантуры, навуковай прадукцыі БДУ, паспяховасці студэнтаў. Былі пастаўлены пытанні: чаму ва ўніверсітэце так многа нездавальняючых і пасрэдных адзнак, чаму толькі каля 60 працэнтаў студэцкай моладзі прыцягнута да грамадскай работы, у чым прычына, што так мала выпускнікоў аспірантуры абараняюць дысертацыі, і шэраг іншых.

На недахопы ў вучэбна-метадычнай і навуковай рабоце указаў міністр вышэйшай і сярэдняй спецыяльнай адукацыі БССР М. М. Мяснішчык.

— Камуністам універсітэта трэба крытычна ацэньваць вынікі сваёй дзейнасці, павысіць пачуццё ўзаемнай патрабавальнасці і ўзаемадапамогі.

Універсітэт мае ўсе даныя і ўсе магчымасці для развіцця навуцы, палепшэння падрыхтоўкі маладых спецыялістаў.

Дазвольце выказаць упэўненасць, што калектыв універсітэта дастойна сустрае XXIV з'езд нашай партыі.

Сход прызнаў работу партыйнага камітэта здавальняючай. У прынятай пастанове наменчы канкрэтныя задачы, вырашэнне якіх патрабуе настойлівай і ініцыятыўнай работы усіх камуністаў, усяго ўніверсітэцкага калектыву.

Выбран новы састав партыйнага камітэта. У яго увайшлі:

А. М. Алпееў

У. Т. Воднеў

М. К. Гарбачоў, сакратар парткома

М. С. Гарашчук

Т. Я. Дударав

С. А. Лысенка

Р. А. Малюковіч

С. А. Малевіч

І. В. Марчанка

Т. І. Прытыцкая

В. І. Пракошын

І вось адбылася фінальная сустрэча, сустрэча самых вясёлых, знаходлівых і дасціпных — журналістаў і хімікаў. Якой камандзе дастанецца «Гран-Пры» — крышталевая ваза? Менавіта гэтае пытанне не давала спакою як камандам, так і балельшчыкам. Самымі спакойнымі і ураўнаважанымі у зале былі суддзі. Але і ім таксама прадставіла перанесціся у незвычайны, чароунны свет, бо сустрэча вясёлых і знаходлівых была казачнай.

...Занавес раскрываецца. На сцэне велізарны Змей Гарыныч. Сёння гэта не злосны казачны персанаж, а дабрадушны і вясёлы Гаруша, які шчыра вітае балельшчыкаў. «пагражае» сапернікам. Ён адразу увёў прысутных у казку КВЗ, задаў правільны тон сустрэчы.

Прывітанне каманды хімікаў таксама было казач-

ным. Казка гэта — баявая, герайчная. Апавядае яе легендарны Хлапчыш-Кібальчыш. І так цікава хімікі здолелі раскажаць яе, што накармы балельшчыкаў, членаў журы і атрымалі найбольшую колькасць балаў.

Традыцыйная размінка каманд таксама не прынесла поспеху журналістам. Відэочнай была іх вяласць, нейкая разгубленасць. Такі настрой перадаўся і балельшчыкам, і гэта у той час, калі сканцэнтраваныя, напорыстыя, непасрэдна хімікі упэўнены крочылі да перамогі.

Далей на сцэне разгортваюцца цікавыя конкурсы і імправізацыі. Але ўсё гэта яшчэ прыказка. Сапраўднай жа казкай аказалася дамашняе заданне журналістаў.

...Студэнт - першакурснік трапляе на Алімп. Туды, «да ўсіх багоў», адправіў яго

патрабавальны рэдактар. Увазе глядачоў было прадстаўлена чароуннае тэатральнае відэавішча Алімпіа з усімі яго жыхарамі, дзе грозны Зеус павучаў студэнта:

— Толькі тады ты станеш сапраўдным журналістам, калі будзеш ведаць замежныя мовы так, як кур'ер мой Меркуры, будзеш стойкім, як Марс, калі навучышыся развязаць лязкі людзяў,

як Бахус, і калі будзеш такім чароунным, як Венера.

Дарэчы, Венера і сапраўды была чароуннай. Аляксандр Дамарацкі так увайшоў у ролю, што заваяваў сімпатый ўсіх прысутных.

Дзякуючы тонкаму гумару, трапнай, дасціпнай сацыяльнай сатыры камандзе журфака удалося звязаць казачнасць з надзённымі клопатамі, высьмеяць некаторыя хібы і... пакінуць далёка ззаду на

колькасці ачкоў каманду хімікаў. Гэта і вырашыла вынік сустрэчы. З лікам 41:37 каманды закончылі свой па-ядынак.

Пад гучныя авацыі балельшчыкаў каманда факультэта журналістыкі пакідала залу. У руках капітана Мішы Каломенскага зыхацела крышталевая ваза.

С. МІШУХІН.
Фота Д. ЧАХОВІЧА.

НА ЗДЫМКАХ: (справа) перад мікрафонам прадстаўнік прэсцэнтра каманды хімікаў Г. Кажушко; (унізе) на Алімпіе — «багі»-журналісты.

● АДКАЗВАЮЦЬ БАЛЕЛЬШЧЫКІ

— Ваша думка аб КВЗ?

Генадзь БУБЛІК, лабарант кафедры нафтахіміі (паклоннік сваёй каманды):

— КВЗ — вясёлае інтэлектуальнае мерапрыемства. Яму, як кажуць, усе узрослы палуадны. Фінал быў цікавым, але не абышлося і без недахопаў: па-другое, у многіх сцэнах не ха-

пала жывасці.

Н. Г. БУДАНАС, выкладчыца іспанскай мовы (паклонніца каманды журналістаў):

— КВЗ цікавы тым, што прымушае думаць хутка і самастойна.

— Што Вы можаце сказаць аб камандзе, за якую не балелі?

Г. БУБЛІК:

— Вельмі добра падрыхтавалі журналісты дамашняе заданне. Ад прэсцэнтра можна было чакаць большага. Капітану каманды не хапала жывасці, энергічнасці.

Н. Г. БУДАНАС:

— Спадабалася у хімікаў іх непасрэднасць, не спадабалася — нядобрачылі-васць у адносінах да праціўніка.

РЕДАКТАР: — Толькі тады ты станеш сапраўдным журналістам, калі будзеш ведаць замежныя мовы...

◎ КАМЕНЦІРУЮЦЬ ПРЭСЦЭНТРЫ

ХІМІКАУ: — Нам было прыемна сустрэцца з журналістамі на журналісцкай ніве.

ЖУРНАЛІСТАУ: — Адзінае, што нам перашкаджала, — гэта каманды.

Адзін з конкурсаў. Баксёры друкуюць на машынках.

▲ АЦЭНЬВАЮЦЬ СУДДЗІ

— Якое ўражанне аказаў на Вас, як на члена журы, фінал КВЗ?

А. І. РАКОВІЧ, намеснік дэкана журфака:

— Фінальная сустрэча была больш гарачай, чым тэмпература у пашчы Гарушы. На сцэне усё было добра, акрамя непаладак з мікрафонам і скаванасці вядучых. Нягледзячы на ўсе зрывы, сустрэча мне спадабалася. Конкурс баксёраў, мне здаецца, быў лшым у КВЗ.

В. Ф. ЦІКАВЫ, намеснік дэкана хімікаў:

— Мне падабаецца, што ў білетах глядачоў былі ўказаны месцы. Не менш спадабалася знаходлівасць балельшчыкаў, якія не мелі білетаў з месцамі. Паклоннікі абедзвюх каманд знайшлі прытулак на падконніках і нават на падлозе. Па-мойму, у фінале сустрэліся дастойныя сапернікі. Гэта відаць было з разгарнуўшыхся на сцэне падзей:

лік пераходзіў, як кажуць, з рук у рукі. Сустрэча была не менш цікавай за тэлевізійную.

— Што Вы скажаце аб саперніках Вашай каманды?

А. І. РАКОВІЧ:

— Каманда хімічнага факультэта — моцны сапернік. Перашкодзіла ёй адно «але»... Адчуваецца недапрацоўка дамашняга задання. Дыялогі герояў казак ператварыліся ў маналогі.

В. Ф. ЦІКАВЫ:

— Як кажуць, пераможцаў не судзяць, і усё ж... У самым пачатку інтэлектуальнай размінкі ў каманду журфака праралася разгубленасць. Хімікі правільна адказалі на два пытанні і выйшлі наперад. Да прэсцэнтра журналісты маюць самую прамыя адпосіны. Па-мойму, гэта задача у любым КВЗ загадзя вырашаецца з удзе-

лам журналістаў. Але не спадабаўся мне тон паведамленняў прэсцэнтра.

— Чаму, на Вашу думку, каманда факультэта журналістыкі «трапіла ў назку»?

А. І. РАКОВІЧ:

— Нашы рабаты на вышыні Алімпіа аказаліся пасля паказу дамашняга задання. На сцэне ўсе трымаліся свабодна, гаварылі дакладна, каратка, а галоўнае — смешна. Прэсцэнтр своечасова і востра выходзіў у эфір КВЗ.

В. Ф. ЦІКАВЫ:

— Каманда журналістаў узяла перавагу пасля конкурсу балельшчыкаў. А пасля дамашняга задання стала зусім відавочна, што паліму першыства журналісты трымаюць моцна. Хімікі тут намнога адсталі. Каб стварыць вясёлы настрой, патрэбна дынаміка, гэта значыць кароткія і ясныя пытанні і адказы. У хімікаў жа маналогі герояў казак былі зацягнуты.

● ПЫТАННІ КАПІТАНАМ

— Як Вы ацэньваеце выступленне сваёй каманды?

— А каманды сапернікаў?

— Аб чым вы шкадуеце?

— Чаму радуецца?

Адказвае Андрэй РУДАКОУ (хіміфак):

1. Выступленне нашан каманды можна параўнаць з працай Сізіфа.
2. Яны узялі занадта нізкі старт, але набралі высокую скорасць.
3. Я шкадую нашых балельшчыкаў. «О, жалкіі жрэбыі их...».
4. Выхад з залы. Міша КАЛОМЕНСКИ (журфак):

1. Добра.
2. Некалькі горш.
3. Аб паражэнні ў размінцы.
4. Нашай перамозе.

Рэдактар
А. А. НИКОЛЕНКА.

ЗАПРАШАЕ «КРЫЖАЧОК»

Праўленне студэнцкага клуба БДУ імя У. І. Леніна ў сувязі з падрыхтоўкай да 50-годдзя нашага ўніверсітэта аб'яўляе набор у народны ансамбль танца «Крыжачок».

Запіс у калектывы мастацкай самадзейнасці праводзіцца ў прафкоме (галоўны корпус, пакой 205) штодзённа.

ПРАЎЛЕННЕ КЛУБА.